

Прослава Дана школе Земунске гимназије

Пролазећи кроз ходнике Земунске гимназије, уочи Дана школе уживамо у свечаном амбијенту насталом што због наше прославе овим поводом, што због придошлих гостију; директорке, професора и ученика гимназије Никола Тесла из Будимпеште. Професорка, мађарског језика Тимеа Берцз, и заменица директора, Анита Вуковић Накић, уз пријатан осмех прихватају да одговоре на неколико наших питања. Пожелимо им добродошлицу и питамо како се осећају овде, на шта обе одговарају речима хвале за све! Убрзо се упуштамо у озбиљнију тематику:

- Постоји ли место или боље рећи организација, које окупљају људи пореклом из Србије?

- **Па сама задруга и јесте скуп људи пореклом из Србије. Самим тим, она и јесте место окупљања и уопште живота у заједници људи преком из Србије. Наравно, постоје разлике између људи чак и код нас, али да су сви једнаки по правима, то стоји.**

- Да ли су у вашој гимназији у Будимпешти сва деца из Србије?

- **Углавном јесу, међутим, има много деце и из Мађарске која су пореклом из Србије...**

- Да ли се наша деца осећају помало издвојено од окружења?

- **Не, ради се на томе да се деца осећају сасвим природно у свом окружењу и да нема одвојености, нарочито у националном смислу. Заједништво је главни циљ српске задруге у Мађарској.**

- А расте ли број ђака у вашој школи?

- **Да, расте. Нарочито деце која долазе из Србије, а одседају у дому. Нашу школу тренутно похађа око 300 ђака, али њихов број се у последње време повећао.**

- А програм? Колико знамо није исти као код нас?

- **Програм у Мађарској се иначе драстично разликује од српског па се самим тим и програм наше школе разликује од нашег.**

- Да ли то значи да је настава код вас у школи на мађарском? А уџбеници?

- **Не, настава је на српском језику. Уџбеници углавном на српском, наручују се из Србије. Мада има и уџбеника на мађарском које деца такође користе.**

- Значи да је настава језички разнолика. А имају ли ваши ђаци пролазност на факултете?

- Наравно, под условом да су добри ђаци, али верујем да то важи и за друге школе. У сваком случају, да пролазност је једнако условљена како за ваше тако и за наше ђаке.

Наши саговорници, професори су били веома пријатељски настројени, насмејани и са пуно разумевања. На питање да ли ђаци воле да иду у школу, осмехнули су се, знајући да ми већ знамо одговор на то питање.

Разговор са Јованом и Катарином, ученицама школе Никола Тесла

Убрзо потом, успели смо да пронађемо две наше вршњакиње које су са одушевљењем прихватиле да одговоре на наша питања и да нас боље упознају. Јована и Катарина су биле насмејане, и чинило се да су поносне на то одакле долазе и да са јаким ставом себе не доживљавају као одбачене људе у националном смислу. Разговор започињемо са Јованом:

- Како се осећате овде?

- **Веома добро. Ово нам није први пут! Садашњи домаћини су нас угостили јако лепо и не можемо да се жалимо. А у Будимпешти смо окружени људима који су пореклом из Србије. Мислим да је то исто као и да живимо у Србији.**

- Кажете да сте били овде раније? Очигледно мислите да је вредно поновити долазак?

- **Да наравно. Мислимо да је овај догађај веома користан не само ради нашег размењивања знања већ и за стварање познанстава и пријатељстава. Мада, као што сам већ напоменула, биле смо овде већ два пута и сваким доласком видимо нова лица, стичемо нова познанства. Сваки пут сазнамо нешто ново а увек имамо могућност да покажемо нешто своје. – весело објашњава Јована.**

- Значи имате добро мишљење о овим људима?

- **Па веома је пријатна атмосфера и то наравно не би могло бити без добрих људи. Сматрам да су људи овде веома пријатни и заиста желим да остварим вредна познанства.**

- Како је у вашој гимназији, да ли постоје ваншколске активности?

- **Да, ја се бавим плесом и писањем, али постоји и безброј других активности којима се ученици у нашој заједници баве. Постоје многобројне секције у самој школи. Заиста је широк избор и све нам је доступно као да смо у Србији.**

- Ми смо значи колеге?

- **Може се рећи. И ја сам имала искуства са новинарском секцијом али исто тако и са многим уметничким секцијама писања.- каже наша гошћа.**

- Ноћни живот?

- Што се тиче ноћног живота у Будимпешти, узимајући у обзир да је то земља ЕУ, он није за децу испод 18 година. Ићи у клубове, куповати алкохол, кретати се у касне сате за нас је немогуће. Строго се о томе води рачуна, тако да не бих вам знала рећи.

На питање да ли то сматрају претераним или реалним овог пута одговара Кристина:

- Ја сматрам да је таква ситуација у вези ноћног живота и ноћних излазака веома реална и пожељна. Можда то мене не чини бунтовном, али сматрам да је јако важно чувати своје детињство. Мени не треба алкохол нити клуб да бих се лепо провела.

- Кристина, чиме се ти бавиш у слободно време?

-Ја се такође бавим плесом као и моја другарица али исто тако се бавим и певањем и манекенством.

-Wow, па ти си озбиљан играч!?)

-Хахаха, па шта да ти кажем? Радим оно што волим и волим оно што радим. Само сам следила оно што ми се свиђало. Школа ми је наравно јако битна, она је ипак на првом месту.-завршава Кристина.

Посета фолклорној радионици

При крају овог дана, одлучили смо да сазнамо шта је то фолклор и шта представља публици која га гледа али пре свега како га доживљавају они који га играју. Стога, улазимо у разговор са Драганом Аџић, професорком физичког васпитања, да видимо шта је то њу привукло овом традиционалној српском спорту.

- Ми смо се данас окупили овде да дочекамо наше пријатеље из Мађарске и да их са великим задовољством примимо у своје домове. Какав је ваш утисак о свему томе?

- Мој утисак је да смо их дочекали веома срдечно, као и они нас, кад смо били њихови гости у Будимпешти. Надам се да су нас ове радионице представиле у добром светлу јер оне сведоче чиме се ми све бавимо осим оног што је уско везано за наставни програм а да се притом вреднују култура, традиција и народ ове земље.

- Да ли сматрате да овај догађај испуњава свој циљ, да се сближимо са нашим пријатељима у дијаспори?

- Да, наравно да сматрам! И такође мислим да се то могло видети управо на фолклорној секцији где се сви у колу држимо за руке без обзира на то из које земље долазимо, јер то и јесте једна од лепота ове наше игре. Тај блиски контакт држања за руке, попут поздрава, и певање заједничким гласом песме коју сви знамо, веома нас повезује. Ја лично нисам била на осталим секцијама али верујем да је и тамо дух заједништва испунио атмосферу.- објашњава проф. Драгана

- Сагласан сам са вама, али оно што наше читаоце занима јесте сам фолклор. Приметио сам да постоји велика разлика између мушких и женских игара и начина играња. Наиме, девојке играју лакше кораке а младићи брже, динамичније?

- Да, наравно, то је здрава разлика између полова која мора да постоји. Мушкарац мора да игра тако да покаже своју снагу и чврстину као главни стуб куће и заштитник дома, док жена игра лептирицу која лепрша око својих укућана и брине се о њима, нарочито о потомству. Фолклорне игре заправо представљају оно што је у основи нашег националног схватања, а то је управо породица.

- Ја делим ваше мишљење. Схватање здраве породице је јако битно да би се схватио и менталитет српског народа. Али да ли мислите да су наши ђаци то схватили озбиљно или онако олако?

- Младост лудост. Иако ја то не оправдавам, разумем адолесценте, сви смо прошли њихове године и како их је Бранко Ћопић звао : "Магареће године.". На срећу, наша омладина воли да игра и са поносом представљају нас и нашу земљу у свету, те игре најбоље осликавају нашу нарав, наше размишљање и наш темпрамент. Та чињеница ме веома радује.

- Морам вам признати, да овде код вас осећамо ватрену атмосверу и жив дух који се може описати реченицом: "Ватра у срцима и огањ под ногама". Како сте се ви осећали,сада док сте играли са њима? Док су сви погледи били упрти у вас?

-Увек ми је било лакше да неко игра испред мене него да ја играм испред свих. Али, како сам ја 20 година играла фолклор, сматрам да сам довољно стасала и поносна сам на то што ја могу да пренесем своје знање на друге људе, првенствено на децу. Сада ми је, наравно пријало.

- Да ли вас је то вратило у вашу младост ? Да ли сте се поново осећали младом?

- Итекако! За мене је то најлепше у фолклору. Враћају се слике из наше младости док се коло окреће.

У позадини се зачула гитара, наставља се разговор о младости. Сазнајемо да је младост једна али никад не пролази, јер је увек у сећању. „Младост лудост“- како је професорка напомињала. Весело дух нас је обузео, те у њему, и уз смех завршили смо разговор са нашом саговорницом и лепу посету фолклорној секцији.

Бисери гимназије Никола Тесла

Велику радост и велико изненађење приредили су нам наши гости својим наступом поводом Дана школе Земунске гимназије. Наиме, у свечаној сали наше школе они су нам представили свој фолклорни ансамбл који је заблистао и разиграо наша срца својом игром. Исто је тако снажан утисак оставио и хор гимназије Никола Тесла из Будимпеште а нарочито две сестре, близнакиње, које су певале чувену песму „Косовски божурови“. Како сазнајемо, ову песму ретко ко може лепо да отпева. Заинтригирани овим сазнањем и песмом ових двеју девојака, колегиница из новинарске секције Милица Радумило и ја смо одлучили да о томе сазнамо нешто више управо од „бисера српске школе“ Никола Тесла у Мађарској, како их називају. Тара и Лана Вујановић су ученице гимназије Никола Тесла у Мађарској. Тамо, како кажу, нису биле свесне свог талента већ су га касније откриле сасвим спонтано:

- Како сте откриле да имате такав невероватан таленат?

- **Па не знам. Спонтано. Чуле смо да се одржавају часови етно певања, кренуле на курс и заљубиле се у ту врсту музике.**

- Морам да вам признам да су сви људи који су вас чули, били одушевљени вашим гласом.

- **Вероватно нису очекивали, јер обично кад нас угледају, овако мале, људи очекују нешто пискаво. Али онда се ми раздеремо!))**

- Да ли желите да се бавите музиком у перспективи?

- **Да, али то остављамо као план Б. Прво имамо циљ да завршимо школу, а певањем ћемо се увек бавити. Можда упишемо етнологију.**

- Питао бих вас нешто, потпуно нерелевантно за ову тему, да ли завршавате реченице једна другој?

- **Да наравно, врло често мислимо исто па у исто време и кажемо..**

- То значи да имате јаку сестринску везу између вас?

- **Да, итекако! Не можемо једна без друге!**

- То се нарочито примећује када певате, једна пева високе друга ниже тонове.

- **Да. Допуњујемо једна другу. Обично једна пева високи водећи глас а друга пева околне, помоћне гласове и то је можда тешко али ми успевамо и сложне смо у том домену.**

Наше звезде близнакиње су морале да наставе даље па их нисмо задржавали радозналим питањима али смо уверени да је оваква веза једна од оних јаких међуљудских веза, па се може рећи да су управо оне симбол свега што ова манифестација представља - љубав, заједништво и јединство.

Ђорђе Кузмановић III5